

TERVISEKRIISI MÕJU TÖÖTAJATE AUTONOOMSUSELE JA SUHTUMISELE KAUGTÖÖSSE

Ave Laas

KAUGTÖÖ 2020-2022

- Kui kümme aastat tagasi kasutas Eestis kaugtöö võimalust kõigest 7,3% hõivatutest, siis möödunud aastal juba 28% ehk 181 600 inimest.
- Eestis oli kaugtööd tegevaid naisi 2021. aastal 98 200 ja mehi 83 400

KAUGTÖÖ MÕJUD RIIGILE, TÖÖVÕTJALE JA TÖÖANDJALE

- Finantsvõimekuse suurenemine
- Aja- ja kohapaindlikuse suurenemine
- Mõju vaimsele ja füüsilisele tervisele
- Küberturvalisuse, andmekaitse ja internetiga seotud riskid
- Väljakutsed juhtimisele
- Töötajate ja juhtide pädevusega seotud muutused

SUNDUSLIK KAUGTÖÖ

- Kaugtöötamine sobib inimestele, kes on individualistlikumad (Adamovic, 2022). Individualistid otsivad sageli vabaduse tunnet, individuaalsed autonoomiat ja õigust, et neid ei segataks (Caisy Hung & Thi Thao Duyen Nguyen, 2008).
- Sunduslik kaugtöö on 2020. aastal alanud COVID-19 pandeemia ettenägematu kõrvalmõju.

1

töötaja töökorralduse muutus tervisekriisi ajal ja peamised väljakutsed

- Ületöötamise ja tööaja libisemise õhtutundidele.
- Kooliealised lapsed vajasisid kodustöötajate tähelepanu.
- Parema süvenemisvõimaluse ja autonoomia tõttu **tajuti suurt efektiivsuse tõusu** ja töö muutus kriisi ajal intensiivsemaks.

2

Millised olid tervisekriisist tingitud muutused kaugtöötamise kogemusega **inimese suhtumises kaugtöösse?**

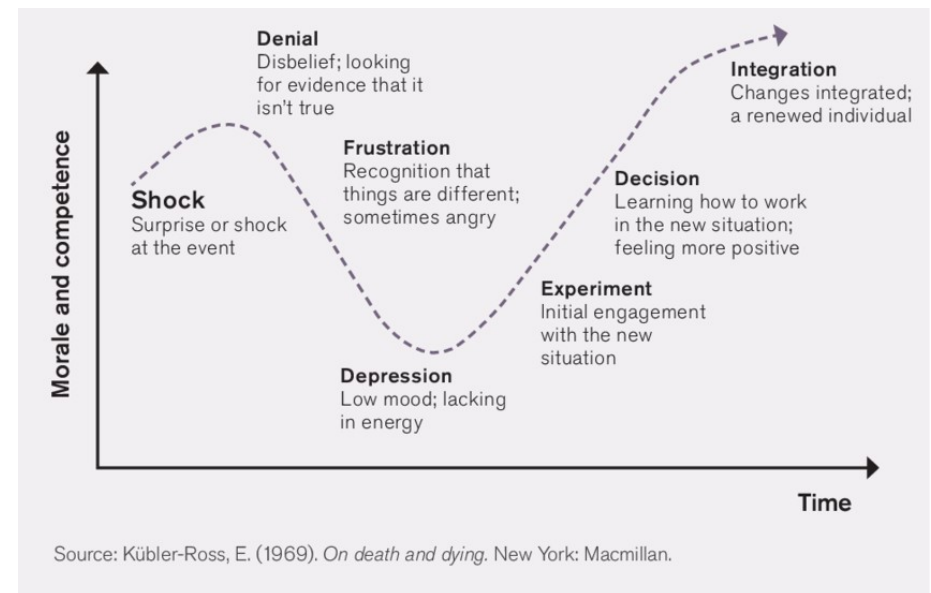
- Indiviidi tasandil ei tunnetanud intervjueeritavad **oma suhtumises** kaugtöösse väga suuri muutusi

3

Milline oli tervisekriisiaegse
kaugtöötamise mõju
kaugtöötamise kogemusega
inimese **autonoomsusele**?

- Kaugtöö suurendab töötajate autonoomiat.
- Mida suurem oli eelnev autonoomia ja iseseisev otsustamispädevus ja kogemus, seda paremini saadi hakkama tervisekriisi ajal iseseisvate otsuste tegemisega.
- Vähese eelneva kogemusega iseseisev otsuste tegemine ja vastutus muutusid koormavaks ja tõid endaga kaasa isegi läbipõlemist.

ISEENDA JA OMA VAIMSE
TERVISE EEST
HOOLITSEMISE EEST
VASTUTUSE VÕTMINE

4

Milline oli tervisekriisiaegse
kaugtöötamise mõju
kaugtöösõbralikele
organisatsioonidele?

- Mida suurem oli organisatsiooni varasem kogemus kaugtööga ja paika pandud protsessid, seda valutumalt kulges kriisiaegne sunduslik kaugtöö.
- Juhtidele valmistas raskusi uue töökorralduse kooskõlla viimine olemasolevate tööõiguse regulatsioonidega.
- Kõige raskemaks muutus tervisekriisi ajal värbamine.
- Tervisekriisi aegne sunduslik kaugtöö vähendas organisatsioonis töötajate meeskonnatunnet.
- Organisatsiooni tehniline võimekus kasvas.
- Organisatsioonide suhtumine kaugtöösse ja kodus töötamisele on oluliselt paranenud.

K A U G T Ö Ö M Ö J U O R G A N I S A T S I O O N I J A T Ö Ö T A J A M A J A N D U S L I K U L T T O I M E T U L E K U L E

- Finantsvõimekuse parandamiseks on töötajal mitu töökohta või tehakse tööampse.
- Töötajad ei too ise välja probleemina lisakulutuste tegemise vajadust kodukontorites.
- Organisatsioonid on vähendamas oma kabinettide ja tööpindade arvu ning valmistuvad nn. hübriidlahendusteks.

5

Milliseid muutusi ühiskonnas tajuvad varasema kaugtöötamise kogemusega inimesed peale tervisekriisi?

- Usalduse kasvamine ühiskonnas.
- Inimeste tehnoloogilise võimekuse kasv.
- Tööjõuturul on kasvanud nõudlus kaugtööd pakkuvate ettevõtete järgi.
- Küberturvalisuse, andmekaitse ja internetiga seotud riskid

Tänan kuulamast!

Ave Laas